

дискусій і обговорень спірних питань, що виникли в колективі, для створення освітніх ресурсів (курсів лекцій, тренінгових матеріалів, дипломних робіт, творчих робіт, аудіо- та відеоматеріалів тощо).

ЛІТЕРАТУРА

1. Використання інформаційних технологій в навчально-виховному початкової школи: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://wiki.moodle.dp.ua/index.php/Використання_інформаційних_технологій_в_навчально-виховному_початкової_школи. – Назва з екрану.
2. Гриневич Л. Серпневі педагогічні конференції 2016-2017 навчального року / Л. Гриневич // Серпневі конференції – 2016: метод. рекомендації щодо змісту і форм проведення; укладачі О.В. Половенко, Л.М. Кірішко. – Кіровоград: КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», 2016. – 88 с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
4. Кравчук Оксана Показники результативності та рівні підготовки майбутніх учителів до застосування сучасних інформаційних технологій / Оксана Кравчук // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. – Вип. 34. – 2010. – С. 36.
5. Сучасні освітні технології мовної підготовки майбутніх фахівців сфери обслуговування: метод. посібник / авт.: С.М. Вдович, О.В. Палка. – К.: Педагогічна думка, 2013. – 128 с.
6. Шаповал О. Вплив комп'ютерних технологій на нові жанрово-тематичні утворення у кінематографії / О. Шаповал // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтва: зб. наук. праць. – № 2. – Х.: ХДАДМ, 2012. – С. 173-177.

Н.Е. КОЛЕСНИК. ПОДГОТОВКА БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ К ИСПОЛЬЗОВАНИЮ СОВРЕМЕННЫХ НОВЕЙШИХ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ТВОРЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УЧАЩИХСЯ

Резюме. В статье представлены исторические сведения относительно возникновения интерактивного обучения; раскрыты особенности подготовки будущих учителей начальной школы к использованию современных новейших цифровых технологий в творческой деятельности учеников; выяснено, что использование современных 3D-технологии, становятся новым изобразительно-выразительным средством и расширяют акустическое и визуальное пространство. Предложена технология использования графического редактора MS Word, программ Power Point, Microsoft Publisher.

Ключевые слова: интерактивное обучение, современные цифровые технологии, визуальное пространство, подготовка будущих учителей начальной школы, информационно-коммуникационные технологии.

N.Ye. KOLESNYK. TRAINING OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS TO USE THE LATEST MODERN DIGITAL TECHNOLOGY IN THE CREATIVE ACTIVITIES OF STUDENTS

The summary. The paper presents the historical information on the emergence of an interactive learning. The main features of the prospective primary school teachers' training for using modern innovative and digital technologies in pupils' creative activities are revealed. It was found out that the usage of modern 3D technologies turns to new iconic and expressive tool and widens acoustic and visual space. The technology of using the graphics editor MS Word and such programmes as Power Point and Microsoft Publisher were suggested in the article.

Key words: interactive learning, modern digital technologies, visual space, prospective primary school teachers' training, information and communication technologies.

**Рекомендовано до друку.
Канд пед. наук, проф. В.І. Тишук.**

Одержано редакцією 01.03.2017 р.

УДК: 378. 09 + 371. 1: 373. 3

З.М. ОНИШКІВ

ЗМІСТОВИЙ КОМПОНЕНТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Резюме. У статті розкрито зміст освітніх інновацій у початковій школі, з якими повинні бути обізнані майбутні вчителі в процесі навчання у вищому навчальному закладі.

Виділено інновації у навчанні молодших школярів, які охоплюють зміст навчання (авторські школи М. Чумарної, М. Гузика, програма «Крок за кроком»), методи (інтерактивні методи, метод проектів, методи школи ейдетики, методи навчання у досвіді Ш. Амонашвілі, С. Логачевської, С. Лисенкової, В. Едігея, Є. Потапової), форми (різні види нестандартних уроків), засоби (комп'ютерна мультимедіа, аудіовізуальні засоби) навчання. Названо інноваційні підходи в оцінюванні молодших школярів, основні орієнтири виховання учнів.

Ключові слова: освітні інновації, інноваційні методи навчання, інноваційні форми навчання, інновації в оцінюванні, основні орієнтири виховання учнів.

© З.М. Онишків, 2017

В умовах глобалізації суспільного життя, неперервної зміни інформації сучасному суспільству потрібні люди, які володіють творчою ініціативою, гнучкістю і критичністю мислення. Суспільні потреби спонукають педагогічну науку і практику до пошуку нових методів, прийомів засобів навчання, використання нових підходів в організації навчально-виховного процесу в школі, впровадження передового педагогічного досвіду.

Реалізація інноваційної діяльності залежить від рівня підготовленості майбутніх учителів до впровадження в практику роботи школи нових педагогічних ідей і технологій. Тому постає питання ознайомлення студентів зі змістом інноваційних підходів до навчання і виховання школярів.

Питання сутності інноваційних технологій розглядали науковці В. Кремень, М. Бургін, В. Загвязінський, В. Журавльов, С. Сисоєва, Ю. Юсуфбеков та ін. Проблеми розкриття змісту інноваційних технологій та методики їх використання у процесі підготовки майбутніх учителів присвячено дослідження І. Дичківської, О. Дубасенюк, І. Підласого, В. Химинець, Л. Ващенко та ін.

Потребує оновлення і збагачення змістовий аспект інноваційної діяльності в умовах початкової школи, ознайомлення студентів з новітніми підходами у використанні методів, форм і засобів організації навчально-виховного процесу в початковій ланці освіти.

Мета статті – розкрити змістовий компонент підготовки студентів до здійснення інноваційної діяльності в початковій ланці освіти.

Педагогічні інновації у навчально-виховному процесі покликані забезпечити підвищення його ефективності, оптимізації діяльності вчителя та учнів. Під поняттям «освітні інновації» В. Химинець і М. Кірик розуміють «новизну, що істотно змінює результати освітнього процесу, створюючи при цьому вдосконалені чи нові освітні, дидактичні, виховні системи; освітні технології; методи, форми, засоби розвитку особистості, організації навчання і виховання; технології управління навчальним закладом, системою освіти» [4, 28].

О. Дубасенюк термін «інновації в освіті» розглядає як процес творення, запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій [3, 12-28].

Продуктом освітніх інновацій можуть бути нові навчальні технології, оригінальні виховні ідеї, форми, методи, засоби навчання і виховання, нестандартні підходи у вирішенні тих чи інших питань. Освітні інновації в системі загальної середньої освіти прийнято розглядати у змісті освіти; формах, методах, технологіях процесу навчання і виховання; організації навчально-виховного процесу; системі управління освітою [1, 3-11].

Нами виділені основні освітні інновації, які можна використати у початковій школі (див. табл. 1).

Таблиця 1

Зміст освітніх інновацій у початковій школі

№ п/п	Назви тем	Зміст матеріалу
1.	Інновації у змісті навчання учнів початкової школи	<p>Державний стандарт початкової загальної освіти та його реалізація на сучасному етапі розвитку освіти (регіональний та шкільний компоненти освіти). Створення авторських навчальних планів, навчальних програм, підручників.</p> <p>Авторська школа М. Чумарної «Тривіта»: українознавча модель. Змістові компоненти авторської інтегрованої програми М. Чумарної «Світ малого українця»: українська казка (дошкільне виховання від 4 до 6 років), «Світovid» (інтегрований курс природознавства та народознавства), «Живе слово» (українська мова та література, народна творчість, уроки творчості), математика.</p> <p>Авторська школа М.П. Гузика: суть, мета та основні завдання; макроструктура освітнього середовища. Академічна багатопрофільна багаторівнева школа. Стратегії навчання в різних освітніх підрозділах: профільна група молодших школярів, які тимчасово відстають у навчання; профільна група дітей, які випереджають найвищий темп проходження шкільних програм у початковій школі.</p> <p>Програма «Крок за кроком» та її потенційні можливості для розробки особистісно орієнтованої моделі початкової освіти в Україні. Інтеграції змісту освіти у програмі «Крок за кроком». Конструювання змісту навчання на засадах цілісності і системності. Засвоєння змісту навчання в умовах діалогу. Індивідуалізація навчання в процесі реалізації програми «Крок за кроком».</p> <p>Компоненти моделі програми «Крок за кроком» для початкової школи: а) участь родини; б) методи індивідуального підходу до дитини; в) створення навчального середовища та тематичне конструювання змісту; г) постійна перепідготовка та методична підтримка вчителів.</p>
2.	Інноваційні підходи до використання методів навчання	<p>Методи і прийоми навчання в педагогіці Ш.О. Амонашвілі.</p> <p>Методика випереджувального навчання у досвіді роботи С.М. Лисенкової.</p> <p>Методи розвитку мислення учнів у досвіді роботи В. Едігея.</p> <p>Методика диференціації навчальної діяльності молодших школярів у досвіді роботи С.П. Логачевської.</p> <p>Методика Є.М. Потапової навчання письму учнів.</p> <p>Інтерактивні методи навчання (карусель, акваріум, мікрофон, мозковий штурм та ін.), їх характеристика, особливості використання у початковій школі.</p> <p>Метод проектів. Методика роботи над навчальним проектом.</p> <p>Методи навчання в Українській школі ейдетики.</p>

3.	Вдосконалення форм організації навчання	Нестандартні уроки, їх види (урок-подорож, урок-звіт, урок-змагання, урок-гра, урок-казка та ін.), особливості організації та проведення у початковій школі. Інтегровані уроки. Інтерактивні уроки.
4.	Інноваційні підходи у системі оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи	Проблема оцінювання навчальної діяльності учнів у наукових дослідженнях Ш.О. Амонашвілі. Оцінювання навчальної діяльності учнів 1-2 класів. 12-бальна система оцінювання навчальних досягнень молодших школярів.
5.	Інноваційні підходи у системі виховання молодших школярів	Концептуальні засади основних орієнтирів виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України. Мета та основні принципи виховання (принцип національної спрямованості, принцип культуровідповідності, принцип цілісності, акмеологічний принцип, принцип суб'єкт-суб'єктної взаємодії, принцип адекватності виховання до психологічних умов розвитку особистості, принцип особистісної орієнтації, принцип превентивності, принцип технологізації). Зміст виховання. Виховний простір розвитку особистості. Структура виховної моделі національного виховання. Нетрадиційні форми організації виховної роботи з молодшими школярами.
6.	Інноваційні засоби навчання та виховання учнів початкової школи	Комп'ютерна мультимедія як засіб навчання. Аудіовізуальні засоби навчання. Особливості застосування комп'ютерно-інноваційних технологій у навчанні та вихованні учнів початкової школи.

У процесі підготовки майбутніх учителів у вищих навчальних закладах знайомимо їх із змістом цих інновацій у процесі вивчення навчальної дисципліни «Інновації у змісті початкової освіти», яка читається на випускному курсі. Вивчення цієї дисципліни сприяє поінформованості майбутніх педагогів про освітні інноваційні технології у початковій школі, формує у них здатність використовувати їх у навчально-виховній роботі з учнями початкових класів.

Таким чином, нами виділено змістовий компонент готовності до інноваційної педагогічної діяльності, що об'єднує сукупність знань майбутніх учителів про суть і специфіку інноваційних освітніх технологій у початковій школі, ознайомлення з яким допоможе майбутнім учителям у формуванні їх готовності до інноваційної педагогічної діяльності. Подальших пошуків потребує мотиваційний та рефлексивний компоненти готовності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Даниленко Л.І. Теоретичні аспекти освітньої інноватики / Л.І. Даниленко. – К., 2001. – С.3-11.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник / І.М. Дичківська. – [2-е вид., допов.]. – К.: Академвидав, 2012. – 352 с.
3. Дубасенюк О.А. Інновації в сучасній освіті: інтеграція науки і практики: збірник науково-методичних праць / О.А. Дубасенюк; за ред. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – С.12-28.
4. Химинець В. Інновації в початковій школі / В. Химинець, М. Кірик. – Тернопіль : Мандрівець, 2009. – 312 с.

З.М. ОНЫШКИВ. СОДЕРЖАТЕЛЬНЫЙ КОМПОНЕНТ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ К ВНЕДРЕНИЮ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ИННОВАЦИЙ В НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ

Резюме. В статье раскрыто содержание образовательных инноваций в начальной школе, с которыми должны быть осведомлены будущие учителя в процессе обучения в высшем учебном заведении.

Выделены инновации в обучении младших школьников, которые охватывают содержание обучения (авторские школы М. Чумарной, Н. Гузика, программа «Шаг за шагом»), методы (интерактивные методы, метод проектов, методы школы эйдетики, методы обучения в опыте Ш. Амонашвили, С. Логачевской, С. Лысенковой, В. Эдигея, Е. Потаповой), формы (различные виды нестандартных уроков), средства (компьютерная мультимедиа, аудиовизуальные средства) обучения. Названы инновационные подходы к оцениванию младших школьников, основные ориентиры воспитания учащихся.

Ключевые слова: образовательные инновации, инновационные методы обучения, инновационные формы обучения, инновации в оценивании, основные ориентиры воспитания учащихся.

Z.M. ONYSHKIV. CONTENT COMPONENT IN TEACHERS' TRAINING TO THE IMPLEMENTATION OF EDUCATIONAL INNOVATIONS IN PRIMARY SCHOOL

The summary. The content of educational innovations in primary schools, with which future teachers have to be familiarized during studies in high educational establishments, is disclosed in the article.

Innovation in teaching younger pupils, covering the content of training (author schools of M. Chumarna, M. Huzyka, the program «Step by step»), methods (interactive methods, method of projects, methods of the school of eidetics, methods of teaching in the experience of S. Amonashvili, S. Lohachevska, S. Lysenkova, V. Edihey, Ye. Potapova), forms (different types of non-standard lessons), means (computer multimedia, audiovisual means) of teaching are singled out. Innovative approaches in assessment of primary school pupils, main guides of pupils' upbringing are named.

Key words: educational innovations, innovative teaching methods, innovative forms of teaching, innovations in assessment, main guides of pupils' upbringing.

Рекомендовано до друку.
Д-р пед. наук, проф. Ю.В. Пелех.
Одержано редакцією 02.03.2017 р.